

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ТРЕБИЊЕ
Градоначелник
Градска управа
Одјељење за културу

ИНФОРМАЦИЈА

**О вјерској, националној и етничкој толеранцији на простору града
Требиња у 2024. години**

Требиње, април 2025. године

Бука Карацића бр.2, Требиње
тел:059/274-400, факс:059/260-742
www.trebinje.rs.ba , e-mail:grad@trebinje.rs.ba

УВОД

Управа Града Требиња континуирано дјелује на унапређењу опште безбједносне ситуације, подстицању разумијевања, изградњи толеранције и повјерења као предуслова развоја и стварања повољног животног амбијента за све грађане, без обзира на њихове биле какве различитости, перцепиране или стварне.

У складу са прихваћеним приједлогом да се у Програм рада Скупштине Града Требиња за 2025. годину уврсти тачка „Информација о вјерској, националној и етничкој толеранцији на простору Града Требиња“, Комисија за вјерска питања се путем дописа обратила регистрованим вјерским заједницама и упознала их са својим надлежностима и планом активности.

Вјерске заједнице су добиле прилику да искажу своје ставове о назначеном питању.

Вјерске заједнице су се изјасниле на сљедећи начин, што преносимо дословно.

Од Епархије Захумско-херцеговачке и Приморске смо добили одговор бр. 18/25 од 06.02.2025. године у коме се наводе основни подаци о организацији Епархије и њеног нижег организационог дијела Српске православне црквене општине.

„Епархија ЗХиП и њени организациони дијелови на подручју Града Требиња имају добру сарадњу са локалном администрацијом (вјерском и градском). Сарадња се огледа у заједничкој организацији слава, свечаности и других манифестација од заједничког значаја.

Посебно наглашавамо добру сарадњу на пројекту „Народна кухиња“ који се огледа у помоћи нашим најугроженијим суграђанима, без обзира на националност.

Епархија ЗХиП посвећено ради на изградњи међурелигијског дијалога и на том пољу континуирано добро сарађује са Муфтијством мостарским и представницима Требињско–мрканске бискупије.“

Од Меџлиса Исламске заједнице Требиње преносимо текст у цјелости:

„Свједоци смо да Град Требиње, већ дужи низ година, даје упечатљив примјер добрих међуљудских односа на свом простору, када је у питању вјерска, али и свака друга врста толеранције.

Као Меџлис Исламске заједнице Требиње, којој припада приближно шест стотина регистрованих домаћинстава, желимо се захвалити за сваки вид добрих међуљудских односа, али и изразити спремност за наставак такве сарадње за добробит свих грађана и грађанки на простору града Требиња па чак и шире.

Као примјер добрих и позитивних ствари на нивоу Града Требиња, а када је у питању споменута тема, радо издвајамо мјесец Рамазан, у склопу којег је одржан и заједнички ифтар у организацији Турске организације „ТИКА“, а на којем су присуствовали предсједник Скупштине Града Требиња и замјеник градоначелника, те представник Српске православне цркве, затим бајрамски пријем организован у просторијама Меџлиса први дан Рамазанског бајрама којем су присуствовали представници Града, привреде и Цркве.

Свакако издвајамо и нашу традиционалну манифестацију “Дани требињских џамија”, која се сваке године организује у јулу мјесецу, а на којој је у протеклој години одржано и вечер севдаха у авлији Меџлиса на којој су присуствовали представници Града и Цркве.

Желимо такођер похвалити и састанак, први такве врсте у посљедње вријеме, свих вјерских заједница са скупштинском Комисијом за вјерска питања, који је био врло ефикасан и користан у смислу подршке вјерским заједницама и њиховом раду, као и присуствовање главног имама хфз. Садик-еф. Фазлагиха Скупштини Града Требиња која је одржана 04. јуна 2024. године.

Споменути састанци са Комисијом за вјерска питања би, према нашем мишљењу, могли бити и чешћи, са приједлогом организације и неке врсте посјете вјерским заједницама у будућем периоду. Такав један састанак очекујемо и у овој години.

Као и ранијих година, истичемо и ове године да је сарадња са градским властима коректна уз повремене сусрете са водећим људима Града Требиња. Постоји пак простор да се та сарадња дигне на један већи ниво, на добробит свих људи и грађана Требиња.

Примјер конкретне сарадње са локалним властима јесте подршка Електропривреде Републике Српске и Града Требиња у протеклој години, издвајањем средстава за санацију куполе на Осман-пашиној џамији, која је била неопходна након само двадесет година од њене обнове, што наводимо као позитиван примјер подршке и сарадње на локалном нивоу.

Овакав или сличан вид сарадње свакако, као Меџлис, очекујемо и у наредном период као вид подршке свим вјерским заједницама.

Понављамо као и прошле године, да би било корисно да се испред града Требиња на локалном нивоу покрене иницијатива за међувјерски дијалог између три вјерске скупине, са циљем представљања вјерских заједница код других и другачијих, јер сматрам да се о овоме питању генерално води мало или нимало активности, а све у циљу како би се избјегле ситуације које су споменуте у горњем примјеру.

Град Требиње је можда најбољи примјер у цијелој Босни и Херцеговини који показује озбиљан ниво културе, традиције, разумијевања и свега позитивног, који опет не треба зауставити, већ напротив радити на томе да се такав вид односа унаприједи и буде што бољи и кориснији, а то се може постићи само узајамним разумијевањем других и другачијих, и то је, сматрамо, задаћа како Исламске заједнице, тако и Православне цркве, али и Католичке цркве, те града Требиња који у коначници треба стати иза све три вјерске скупине на пољу побољшања, сада квалитетне, али свакако боље и корисније атмосфере у граду Требињу. "

Од Требињско-мрканске бискупије смо добили два текста. Са дијелом текста који се тиче стања објеката и општих ставова Католичке Цркве из домена екуменизма смо упознали Комисију за вјерска питања, што могу бити теме њихових редовних састанака. За извјештај смо издвојили дијелове текста који се директно односе на питање из области вјерске, националне и етничке толеранције:

„У Вашем обраћању тражили сте да у име Католичке Цркве, у писаном облику, изнесем прилог *Информацији о вјерској, националној и етничкој толеранцији* на простору Града Требиња. У писму сте рекли како Управа Града системски дјелује на унапређењу сигурности, разумијевања и повјерења међу грађанима као услови развоја и стварања повољног животног амбијента за све грађане.

Ми католици, као малобројна заједница вјерника и грађана у Требињу, имамо, Богу хвала, своје властите вјерске просторе и за живе и за покојне, **не можемо се не сложити** с Вашом констатацијом и у том смислу не запостављајући и одређене проблеме који висе и над Градом/Општином и над појединим религијским заједницама.

У мом писаном одговору изразио сам нашу захвалност:

- за добијање потребних сугласности за обнову фасаде и главних улазних врата Катедралне цркве, те на техничкој помоћи коју нам Градска управа додијели ради редовитог прегледа и чишћења кровних олука, који се зачепе од лишћа оближњих платана,
- да је Оргуљски концерт, који сваке године од 2007. осим трију епидемијских година организирамо уочи литургијске прославе Дана Требињске бискупије, св. Миховила Арканђела, од ове 2024. године уврштен у редовити програм Требињскога културног лjeta, што придоноси бољој и конкретнијој сарадњи Католичке Цркве у Требињу с цивилним властима и институцијама Града.

Из овога је очито да се у Граду осјећа повољан животни амбијент.

Екуменска настојања. Након Другога ватиканскога концила (1962-1965) и на нашим се просторима осјетио другачији међухришћански дух. Разумије се да то духовно озрачје увелико зависи о заузимању и духовним подстицајима одговорних црквених особа на власти: жупника/пароха, бискупа/епископа као и обичних вјерника.

Међурелигијски дијалог. У овако етнички и религијски мијешаним срединама позвани смо и људски и вјерски бити толерантни према онима који нису Кршћани па ни вјерници, и имати отворен дух за дијалог и разумијевање. И то, према нашим могућностима и расположивом времену настојимо бити.

Вјеронаук. Иако је мали број католика у школама у граду, ипак за онај број који постоји увијек смо имали разумијевања школских управа за прикладно одржавање вјеронауке католичких ученика.

Оргуљски концерт. Желио бих истакнути и изразити своју захвалност да је Оргуљски концерт, који сваке године од 2007. осим три епидемијске године, а организује се уочи литургијске прославе Дана Требињске бискупије, св. Миховила Арканђела, од 2024. године уврштен у редовни програм Требињског културног љета. И то придоноси бољој и конкретнијој сарадњи Католичке Цркве у Требињу с цивилним властима Града.

Стално нас препадају различитим епидемијама, климатским промјенама, великим катастрофама како бисмо се што више отуђили, затворили, изолирали, били несигурни, да што мање међусобно комуницирамо.

Можемо констатовати да овај Град све више постаје мјесто у које људи из различитих крајева свијета долазе и желе се увјерити у оно што су у медијима прочитали и што их је потакло да овамо дођу. Градска управа и њезине институције, посебно туристичке, морају одговарајућу пажњу показати према свим тим гостима, у презентацији Града и окружења са свим љепотама и културним знаменитостима у свој разноликости свих нас који овдје већ стољећима постојимо, живимо и, хвала Богу, имамо што показати."

ЗАКЉУЧАК:

На основу изнешених ставова све три најбројније вјерске заједнице, можемо одговорно потврдити да Град Требиње потврђује статус отвореног града, мјеста повољног за живот свих људи добрих намјера. Дијелимо задовољство, што говоримо о сарадњи и унапређењу сарадње, а не говоримо о инцидентима или изолацији било које врсте..

Свакако је то резултат настојања свих актера, како рада институција Града Требиња, тако и утицаја вјерских заједница.

Свима нам је исти циљ – да у Требињу градимо што бољи амбијент за живот.

А потврду томе имамо управо у писму Бискупије требињско-мрканске која гласи: „Очито је да се у Граду осјећа повољан животни амбијент.“

Предлагач:

Градоначелник Града Требиња

Обрађивач:

Одјељење за културу

